

nålbefsthyvelsernes Side. Jeg havde ønsket, at der i denne Henseende kunde være stillet nogle Forandringer eller have foreligget nogle flere Oplysninger om denne Sag fra det ærede Udvalgs Side, som har behandlet denne Sag og behandlet den paa en Maade, som jeg yder det min Anerkjendelse for. Jeg tænker herved paa den Opfattelse af disse Forhold, der paa den ene Side bestaar i Kongeriget og paa den anden Side i Hertugdømmerne. Vi have jo, som bekendt, som det ogsaa er antydet i Betænkningen, gjort gjældende, at Folk fra Hertugdømmerne skulde have 15 Aars Ophold her for at være forsørgelsesberettigede, og at Vedkommende, der ikke havde opholdt sig 15 Aar, maatte gaa tilbage til sit Fødested eller til et andet forsørgelsespligtigt Sted. Nu mener den meget ærede Indenrigsminister, at dette Forhold er retlig bestaaende trods de forandrede statsretlige Forhold; men der foreligger ikke Oplysninger om, at den kongelige preussiske Regjering har den samme Opfattelse, eller hvorvidt Indenrigsministeren har forvisset sig om, at der ikke fra denne Side gjøres Indvending mod den ærede Ministers Fortolkning, som den er kommen frem gjennem Ministerens Cirkulære til de jydskke Amtmænd. Jeg tør nu antage for vist, at den ærede Ministers Opfattelse er rigtig, og jeg haaber, at han vil vide at skaffe den Hævd paa andet Sted; men det forekommer mig, at hvis det nu ikke skulde lykkes, vilde navnlig i de Egne, der ligge nærmest i Berøring med Hertugdømmerne — vi tale jo her om et almindelig pekuniært, finantzielt Anliggende uden at indblande noget Nationalt deri — blive noget uheldig stillede. De skulde paa den ene Side udstede Hjemstedsbeviser for deres egne Folk, som drage over Grændsen, og skulde modtage dem, selv om de komne tilbage efter 15 Aars Fraværelse, og paa den anden Side skulde de, der have dækket de iblandt Arbejdsklassen opstaaede Huller ved en Vandring til det paa-gjældende Sted, de, der have optaget de Paa-gjældendes Pladser, have Ret til, naar de fæste Bo og blive trængende uden at høre ind under den her foreliggende Lov, at fordrø sig forørgede af de samme Kommuner. Det gjælder jo alle Kommuner i Landet; men dette

Forhold vil jo fornemmelig falde de Kommuner til Besvær, der ligge nærmest Grændsen, uden at denne Lov kan komme i Betragtning, med mindre vi — jeg gjentager det — har Visshed for, at den preussiske Regjering staar paa det samme Standpunkt med Hensyn til Opfattelsen af Gjenfidsighedsforholdet, som den ærede Indenrigsminister, som allerede antydet, har gjort gjældende. Dette angaar en stor Klasse af Folk, som stillet ikke berøres ved nærværende Lovforslag, men det angaar ikke blot nærmest dem fra Hertugdømmerne, men det angaar ogsaa Underfaatter i det Hele fra Preussen og fra saadanne Stater, der fordrø Hjemstedsbeviser og visse bestemte Forpligtelser overtagne fra danske Kommuner Side.

Det forekommer mig i høi Grad ubilligt, at det i et saadant Forhold skal paahvile de vedkommende Kommuner at forørgø Udlændinge fra Steder, som ikke gjøre Gjengjæld, bestemt efter samme Regler, enten det saa er Svenske, Tydske eller hvilsesomhelst Andre. I dette Forhold burde der herse bestemt Gjenfidsighed, og med Hensyn til Statens Forpligtelse til at komme Kommunerne til Hjælp under saadanne Forhold forekommer det mig derfor, at saalænge det ikke kan lykkes den kongelige danske Regjering overfor alle Stater at opnaa et fuldstændigt Gjenfidsighedsforhold, eller man ikke, hvis det kan ske ved Lovbestemmelser fra vor Side, vil søge gennemført saadanne Forandringer i vor Fattiglovgivning, at Sigt kan indtræde, burde der være meget udvidede Bestemmelser med Hensyn til Statens almindelige Forpligtelse til at træde hjælpende til, udover hvad der er foreslaaet af Udvalget. Jeg har ikke villet tilbageholde disse Bemærkninger i Haab om, at den meget ærede Indenrigsminister kan oplyse mig navnlig om det første Punkt, navnlig om, hvorvidt han tør anse det for godtgjort, at hans Opfattelse af dette Forhold med Hensyn til Fattigforørgelse, som han mener vedblivende eksisterer mellem Hertugdømmerne paa den ene Side og Kongeriget paa den anden, deles af den preussiske Regjering, og dernæst hvorvidt han mener, at der kan opnaas den fornødne Gjenfidsighed, navnlig ogsaa fra preussisk Side, med Hensyn til samtlige de preussiske Under-